

KOMENTÁŘ

14. července 2021

Podle prvních odhadů bude sklizeň obilovin i řepky meziročně nižší

Podle červnového odhadu sklizně jihočeští zemědělci předpokládají ve srovnání s loňským rokem horší hektarové výnosy a nižší úrodu základních obilovin a řepky. Sklizeň většiny raných druhů ovoce se oproti loňsku očekává vyšší.

Kvůli chladnému počasí v jarních měsících je vývoj vegetace opožděn a zemědělci byli v odhadu sklizně zdrženliví. V Jihočeském kraji předpokládají podle odhadu výnosů a sklizně k 10. červnu, že letošní produkce **základních obilovin** oproti předchozímu roku poklesne o více než 10 % kvůli horšímu hektarovému výnosu. Ve srovnání s výsledky za posledních deset let jsou odhadovaný výnos i sklizeň podprůměrné (-2,2 %, resp. -5,2 %).

Tab. Odhady sklizně zemědělských podniků Jihočeského kraje k 10. 6. 2021

Plodina	Sklizeň (t)				Hektarový výnos (t)			Osevní plocha (ha)			
	2020	odhad 2021	rozdíl	index (%)	2020	odhad 2021	rozdíl	2020	2021	rozdíl	index (%)
Základní obiloviny	751 255	671 498	-79 757	89,4	5,80	5,15	-0,65	129 567	130 346	779	100,6
Pšenice celkem	470 642	410 252	-60 390	87,2	6,23	5,58	-0,66	75 532	73 577	-1 955	97,4
Pšenice ozimá	463 046	393 005	-70 040	84,9	6,28	5,64	-0,64	73 750	69 701	-4 049	94,5
Pšenice jarní	7 596	17 246	9 650	227,0	4,26	4,45	0,19	1 782	3 875	2 094	217,5
Žito	24 681	18 033	-6 647	73,1	5,63	4,98	-0,65	4 381	3 621	-759	82,7
Ječmen celkem	173 344	155 649	-17 695	89,8	5,54	4,94	-0,59	31 305	31 488	183	100,6
Ječmen ozimý	94 740	79 907	-14 833	84,3	5,95	5,24	-0,71	15 911	15 244	-667	95,8
Ječmen jarní	78 604	75 742	-2 861	96,4	5,11	4,66	-0,44	15 394	16 244	850	105,5
Oves	40 707	48 469	7 761	119,1	4,04	3,60	-0,44	10 064	13 459	3 395	133,7
Tritikale	41 881	39 095	-2 786	93,3	5,05	4,77	-0,29	8 285	8 200	-85	99,0
Řepka	136 997	114 081	-22 916	83,3	3,53	3,11	-0,41	38 864	36 629	-2 235	94,3

Pozn. Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot

Nejrozšířenější plodinou jihočeských polí je dlouhodobě **pšenice ozimá**. I když se její plochy již třetím rokem snižují, zabírá v roce 2021 z celkové plochy osevu 28,5 % a na plochách základních obilovin se podílí z 53,5 %. Její sklizeň se podle červnového odhadu v kraji očekává kvůli úbytku ploch a horšímu výnosu meziročně nižší o 15,1 %. Úroda **pšenice jarní**, která se pěstuje na nesrovnatelně menší ploše, se letos očekává ve srovnání s loňskou sklizní dvojnásobná zejména zásluhou rozšíření ploch. Odhadovaná **celková produkce pšenice** je oproti loňské sklizni o 12,8 % nižší. Na tomto výsledku nese vinu jak úbytek osevních ploch, tak i podprůměrný a ve srovnání s rokem 2020 výrazně horší výnos.

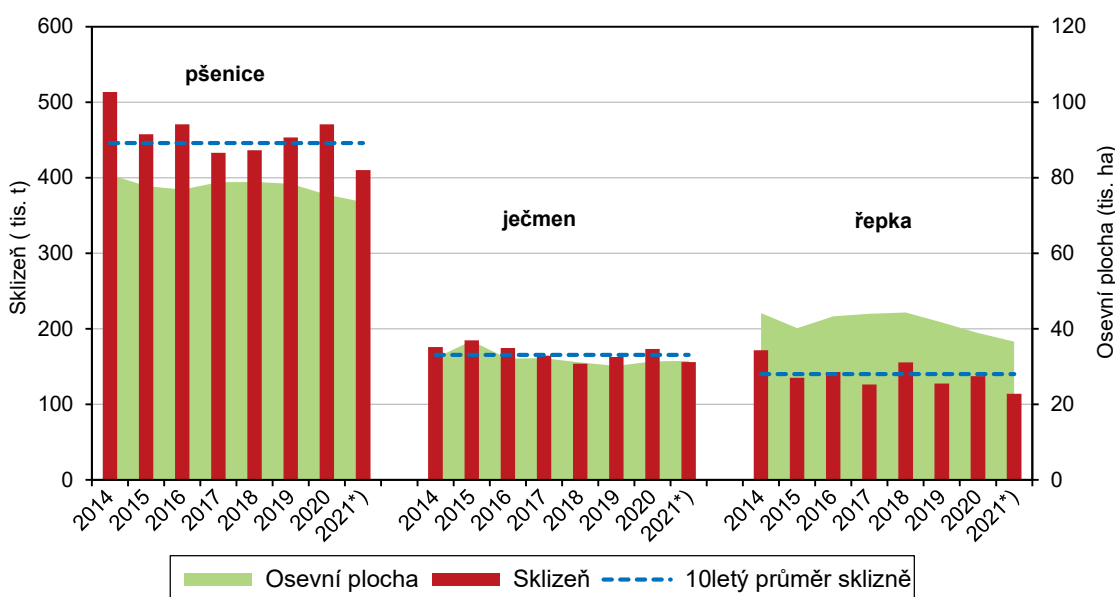
KOMENTÁŘ

Sklizeň **ječmene ozimého** se očekává o 15,7 % nižší než loni, a to jak kvůli horšímu výnosu, tak i úbytku ploch. Horší sklizeň se odhaduje také pro **ječmen jarní**. Přestože jím byly letos osety větší plochy než loni, aby kompenzovaly úbytek ploch ozimu, vinou podprůměrného výnosu bude jeho sklizeň letos nižší. Celkově se **ječmen** letos v kraji pěstuje na větší ploše než loni, ale kvůli horšímu výnosu se očekává sklizeň o 10,2 % menší.

Produkce **žita** se předpokládá víc než o čtvrtinu nižší než v předchozím roce. Za propadem sklizně stojí jak značný úbytek ploch, tak horší výnos. Podobně – kvůli horšímu výnosu a úbytku ploch, se odhaduje meziročně nižší úroda **tritikale** (-6,7 %).

Jedinou obilovinou, pro kterou se letos očekává rekordní úroda, je oves. Podle červnového odhadu bude **sklizeň ovsa** v Jihočeském kraji **nejvyšší od roku 1995**. Zásluhou výrazného rozšíření ploch se předpokládá oproti předchozímu roku nárůst sklizně téměř o 20 %. Odhad výnosu sice oproti loňskému rekordnímu výsledku poklesl, ale zůstal nadprůměrný.

Graf Osevní plochy a sklizeň vybraných zemědělských plodin v letech 2014–2020 a odhad sklizně k 10. 6. 2021 za zemědělské podniky Jihočeského kraje

*) odhad sklizně k 10. 6. 2021

Řepku, která je v kraji druhou nejpěstovanější plodinou po pšenici ozimé, pěstují jihočeští zemědělci v roce 2021 na 15 % osevní plochy. Meziročně jejich ploch ubylo, a to spolu s horším výnosem povede v kraji k poklesu sklizně o 16,7 %.

Pokud jde o **rané ovoce**, při červnovém odhadu předpokládali jihočeští zemědělci u všech odhadovaných druhů kromě višně podstatně lepší sklizeň než v minulém roce díky výrazně vyšší výnosnosti jednotlivých druhů. Ke dni odhadu očekávali, že sklídí 179 tun **jahod** (o 16,6 % více než v roce 2020), 202 tun **třešní** (dvakrát více než loni), 144 tun **rybízů** (třikrát více) a 612 tun **višně** (o 20,2 % méně než v roce 2020).

KOMENTÁŘ

Výkazem o plochách osevů k 31. 5. 2021 byla v jihočeském zemědělském sektoru zjištěna **celková osevní plocha** 244,3 tis. ha. Více než polovina této plochy (54,6 %) je oseta obilovinami, především pšenicí ozimou, na čtvrtině osevnické plochy jsou pěstovány pícniny na orné půdě a na 17 % ploch technické plodiny, především řepka.

Oproti předchozímu roku je osevnická plocha v kraji poněkud menší (-205 ha). Největší úbytek ploch zaznamenaly především technické plodiny, hlavně řepka (-2 235 ha), a také okopaniny, zejména brambory (-226 ha). Na větší ploše než loni se letos pěstují obiloviny celkem (+1 403 ha). Rozšířeny byly plochy ovsa a kukuřice na zrno, ale ubylo ploch pšenice a žita. Z pícnin na orné půdě se jednoleté pěstují na menší ploše než loni, ale víceleté a zejména jetel červený se pěstují na větší ploše.

K 31. 5. 2021 obhospodařovali jihočeští zemědělci **zemědělskou půdu** o výměře 423,9 tis. ha, což je více než v předchozím roce (+4,6 tis. ha), ale méně než před 15 lety (-6,7 tis. ha). Většinu zemědělské půdy v kraji tvoří **orná půda** nyní s podílem 58,0 % a trvalé travní porosty s podílem 41,4 %. Dlouhodobě dochází na jedné straně k úbytku ploch orné půdy a na straně druhé k rozšiřování ploch trvalých travních porostů.

Další informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 10. 6. 2021](#)

[Soupis ploch osevů - k 31. 5. 2021](#)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová

Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích

E-mail: irena.kovarnova@czso.cz

Tel.: 386 718 690